

Nieuwsbrief jaargang 1, nummer 9, 28 november 2011

Onderste steen boven

Om de onderste steen boven te krijgen, moet de Tweede Kamer altijd kiezen voor een parlementaire enquête. Die stelling betreft Gerard Visscher, parlementair historicus en 'enquêtetekener'.

'Het recht van enquête is vooral belangrijk om feiten boven tafel te krijgen, minder om lessen voor de toekomst te trekken', vindt Visscher. Met het 'enquêtewapen' in de hand kan het parlement achteraf verantwoording over belangrijke, ingrijpende of omstreden beslissingen afdwingen.

Parlementaire onderzoeken zijn in zwang. Er loopt een enquête naar de bankensteun in het najaar van 2008. Twee onderzoeken zijn dit jaar gestart: naar arbeidsmigratie en naar het spoor. En de Eerste Kamer zet zich - voor het eerst - ook aan een onderzoek: naar de effecten van marktwerking.

Een parlementaire enquête mag niet ontaarden in een 'tribunaal', waarschuwde Jan de Wit, voorzitter van enquêtecommissie, een jaar geleden: geen aanklachten of beschuldigingen, maar feitelijk, zakelijk doorvragen.

[lees verder Visscher >](#)
[lees verder De Wit >](#)

Macht in beeld

Plaat van de maand

Foto: Erich Salomon

'Politieke macht heeft openbaarheid nodig om te kunnen functioneren.' Dat is de focus van een project rond de beroemde Berlijnse fotojournalist Erich Salomon die in de periode tussen de twee wereldoorlogen ook in Nederland macht in beeld bracht.

Op doortocht in Den Haag portretteerde Salomon in 1937, ten tijde van de huwelijksfeesten van prinses Juliana en prins Bernhard, vooroorlogse Nederlandse ministers op een manier die in het collectieve geheugen zijn gegrift: [premier Colijn](#) (links) plus de ministers [Van Schaik](#) (justitie) en [Van Lidth de Jeude](#) (waterstaat).

Agenda

29 november 2011, Maastricht
Europarlementariër Lambert: de EU en verdere integratie
- Monnet-lezing

december 2011 Den Haag
'Immigratiepolitiek in Nederland en Europa'
- vervolg collegereeks

eerste halfjaar 2012 Den Haag
'Crisis in Europa'
- masterclass

[Uitgebreide agenda >](#)

Cartoon

'Alles wijst naar Gijs'. De RSV-enquête wees een hoofdschuldige aan.

[Lees verder >](#)

Een vrouw.

Antwoord van voorzitter Parlementaire Enquêtecommissie RSV Kees van Dijk op de vraag wat mooier was dan een schip...

[lees verder >](#)

Uw mening

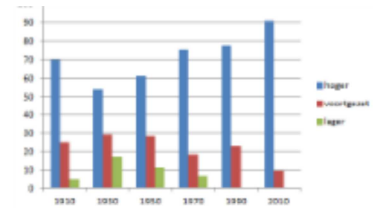
De Tweede Kamer heeft te veel doctorandussen.

Het project over de vergelijking tussen 'Berlijn' en 'Den Haag' is een samenwerking tussen het Centrum voor Parlementaire Geschiedenis van de Radboud Universiteit Nijmegen (dr. Marij Leenders) en de Kommission für Geschichte des Parlamentarismus und der Politischen Parteien (KGParl) in Berlijn (dr. Andreas Biefang). Halverwege december heeft een werkconferentie plaats.

[lees verder >](#)

Opleiding Tweede Kamerleden

Steeds meer doctorandussen in de Tweede Kamer? Het gemiddelde opleidingsniveau van Kamerleden is sinds een eeuw gestegen. Bijna 90 procent is hoger opgeleid, de laatste lager opgeleide verdween in 2010 uit het parlement.

[lees verder >](#)

'Dubbele taak voor de Raad van State'

Waarom de dubbele taak voor de Raad van State – wetgevingsadviseur en bestuursrechter – 'zo gek nog niet' is. Aan de Tweede Kamer ter overweging.

[lees verder >](#)

Touwtrekken om centen binnen SP

De weerstand binnen de SP tegen de verplichte afdracht aan de partijkas groeit, signaleert 'partijkenner' Gerrit Voerman. Versoepeling is onontkoombaar.

[lees verder >](#)

Laag opgeleide Kamerleden

- Poppe (1994-2002, 2006-2010 SP) lagere school
- Van Erp (1978-1997 VVD) bakkersopleiding
- Keja (1971-1994 VVD) scheepswerktuigkunde
- Castricum (1977-1994 PvdA) mulo
- Schaefer (1971-1973, 1977-1978, 1986-1990 PvdA) bakkersopleiding
- Alders (1982-1989 PvdA) detailhandel (niet voltooid)
- Roolvink (1963-1967, 1973-1977 ARP) metaalbewerking
- Kikkert (1946-1972 CHU) lagere school

Nuttige kiesdrempels

Een kiesdrempel is soms nuttig, soms onnodig, zo blijkt in Duitsland.

[lees verder >](#)

Nederlandse 'Papandreou's'

Van vader op zoon in de politiek. Op zoek naar Nederlandse 'Papandreou's'.

[lees verder >](#)

Partijvoorzitters die 'doorstroomden'

- Ab Harrewijn (GroenLinks) Kamerlid
- Marijke Vos (GroenLinks) Kamerlid
- Jan Kamminga (VVD) Commissaris van de Koningin
- Ruud Vreeman (PvdA) Kamerlid
- Marja van Bijsterveldt (CDA) staatssecretaris, minister
- Alexander Pechtold (D66) minister, fractievoorzitter
- Gerard Schouw (D66) Kamerlid
- Ivo Opstelten (VVD) minister
- Henk Bleker (CDA) staatssecretaris

Forse taal

Voor en tegen

'Voor forse taal hoeft niemand bang te zijn'.

Oud-Tweede Kamerlid Jan Schinkelshoek versus wetenschapper Wytze van der Woude naar aanleiding van de toespraak van Tweede Kamervoorzitter Gerdi Verbeet bij de presentatie van het Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2011.

[Jan Schinkelshoek >](#)

[Wytze van der Woude >](#)

Graus mag inderdaad niet vragen wat hij wil

Column

Sander Loeffen, Universiteit Maastricht

Een enquêtecommissie is geen gewone

Kamercommissie. Daarom kan getuigen ook niet zomaar alles gevraagd worden. Aan de voorzitter de taak om daarop toe te zien.

Onlangs stapte het Kamerlid Graus (PVV) uit de Enquêtecommissie Financieel Stelsel, die onderzoek doet naar de maatregelen die de Nederlandse overheid nam tijdens de bankencrisis eind 2008. Graus was het er niet mee eens, zo verklaarde hij, dat hij getuigen niet vrijuit mocht ondervragen over de perverse prikkels die uitgaan van de bonuscultuur bij banken. Los van de breed uitgemeten onenigheid tussen Graus en de achtergebleven commissieleden over wat hier nu precies aan de hand was, doet dit incident de vraag rijzen in hoeverre een lid van een parlementaire enquêtecommissie zelf kan bepalen welke vragen hij of zij aan een getuige stelt tijdens een enquêteverhoor.

De in 2008 grondig herziene Wet op de parlementaire enquête geeft enkele aanknopingspunten. Uitgangspunt is dat de commissie haar bevoegdheden slechts uitoefent voor zover dit 'naar het redelijk oordeel van de commissie voor de vervulling van haar taak nodig is'. Dit geldt ook voor de bevoegdheid tot het ondervragen van getuigen. Deze bevoegdheid ligt formeel bij de commissie en niet bij een individueel lid. Commissieleden ondervragen getuigen dus niet op eigen titel, maar namens de commissie. Deze zal zich voortdurend moeten afvragen of de vraagstelling redelijkerwijs past binnen de onderzoeksopdracht die de Kamer haar heeft meegegeven.

[lees verder >](#)

En verder

Nieuws

De Raad van State is ooit bijna opgeheven. Het PDC in Den Haag dook in de oude handelingen van de Tweede Kamer.

[lees verder >](#)

Geen technocratie, maar democratie in Europa. Verslag van een (eerste) debat in Den Haag over de Eurocrisis.

[lees verder >](#)

Begin november speelden middelbare scholieren uit de EU èn kandidaat-lidstaten in Skopje het Europese Parlement na. Een verslag.

[lees verder >](#)

De Tweede Kamer wordt zich steeds meer bewust van 'Europa', bleek uit Gronings onderzoek. Een terugblik op de activiteiten van het MI in 2011.

[lees verder >](#)

Max Kohnstamm, een Nederlandse Europeaan van het eerste uur. Zijn biografie is in het Engels verschenen.

[lees verder >](#)

Eurocommissarissen weer actief in nationale politiek

- Grybauskaite (Litouwen) president
- Figel (Slowakije) minister van verkeer en vicepremier
- Monti (Italië) premier
- Dimas (Griekenland) minister van Buitenlandse Zaken
- Papoutsis (Griekenland) minister van burgerlijke verdediging
- Diamantopoulou (Griekenland) minister van Onderwijs

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners.

[lees verder >](#)

Partners

Aan- en afmelden

Hier kunt u zich aanmelden voor deze nieuwsbrief

Deze brief niet meer ontvangen? U kunt zich hier afmelden

Parlement.com

Kiezers
Partijen
Tweede Kamer
Eerste Kamer
Regering
Polder
Europa

Europa-Nu.nl

Praktisch Europa
Europa in de wereld
Nederland en Europa
Hot Issues
Beleid en toekomst
Wie doet wat
Wat komt eraan

Montesquieu-Instituut.nl

Het instituut
Onderzoek
Onderwijs
Actueel
Europa
Nederland
Meer info